

[Fr. Kristiansen.]

ydet deres bidrag til vort lands forsyning med levnedsmidler under den afspærringsperiode, vi nylig har gennemlevet.

For arbejderne har denne lovgivning i mange tilfælde betydet adgang til arbejde i stedet for understøttelse, og man tør vel sige: ret godt lønnet arbejde, hvad det også bør være, da det vel må betegnes som noget af det sværeste arbejde, der findes landbruget vedrørende.

Der er ingen tvivl om, at der stadig er brug for loven, idet der stadig er betydelige arealer, som trænger til afvanding, ligesom en stor del af de arealer, der er drænet for en god menneskealder siden, trænger til at blive nydrænet, ikke fordi dræning i almindelighed ikke har lang effektiv nyttevirkning, men fordi den gamle dræning tit blev udført med for små rør og ligger i for ringe dybde og derfor er mere udsat for at tilstoppes af planternes rodnet eller udfældning fra jorden. Når dræningen udføres, som den skal, er den en forbedring, hvis varighed jeg antager kan anslås til århundreder, i hvert fald når det drejer sig om almindelig agerjord.

Den væsentligste ændring, lovforslaget indeholder, er, at den bestemmelse, der i 1941 indsattes i loven om, at arbejder vedrørende planering o. lign., der beløb sig til under 800 kr., og hvor det kun drejede sig om tilskud, kunne bevilges og administreres af de kommunale beskæftigelsesudvalg, nu falder bort med den begrundelse, at der nu er mindre brug for bestemmelsen end under de særlige forhold i besættelsestiden, og beklageligvis også med den begrundelse, at bestemmelsen har givet anledning til bedrageriske forhold i adskillige tilfælde. Dette beklager jeg meget, da denne bestemmelse dog vist har medført, at en mængde af disse småarbejder er kommet til udførelse, som ellers ikke var kommet det, og jeg ønsker dette forhold nøjere undersøgt i udvalget. Denne undersøgelse i forbindelse med muligheden for at forhindre misbrug vil bestemme mit partis stilling til dette spørgsmål. Men lad mig allerede nu sige, at der skal meget vægtige grunde til, før mit parti kan gå med til denne ændring.

De øvrige ændringer i lovforslaget er for de flestes vedkommende en følge af, at de forskellige ændringer og tilføjelser, den oprindelige lov har været underkastet i tidens løb, nu indarbejdes i loven.

Forhøjelsen af lånebeløbene fra 6 000 til 10 000 kr. synes jeg er rimelig, men om den kan der jo også forhandles i det kom-

mende udvalg. Ligeledes kan det måske også diskuteres, om lånenes anbringelse forud for de øvrige prioriteter altid administreres på en sådan måde, at det ikke skader realkreditte.

I § 1, stk. 1, står der, at ved grundforbedring forstås afvanding, vanding, mering o. s. v. Der tales altså også om vanding, men den vanding, der tænkes på, er den gamle vanding ved overrisling om efteråret, når det første drænings- og overfladevand kommer fra den dyrkede agermark. Det indeholder forholdsvis megen plantenering, navnlig salpeterforbindelser, som det overrislede areal derved bliver gødet og frugtbargjort med, medens vandet, når anlægget er helt effektivt, om foråret ledes hen over arealet om natten for at skærme mod nattefrost og atter ledes bort om dagen, for at den højere dagtemperatur kan indvirke på plantevæksten. Denne vanding, som Dalgas og Hedeselskabet lærte bønderne på de arealer, hvor der er forudsætninger derfor, virkede udmærket dengang, men siden brugen af kunstgødning er blevet almindelig, er den kunstige vanding gået stærkt tilbage i benyttelse. Vedligeholdelsen tynger stærkt med de høje arbejdsudgifter, vi må regne med, og der opnås nu i reglen et bedre udbytte ved at bruge kali og fosforsyre som gødning, hvorved plantebestanden bliver bedre; man dyrker jo nu forskellige bælgplanter, der sørger for den kvælstofforsyning, som overrislingen forhen tildels besørgede.

Det varer sikkert ikke mange år, før den mekaniske vanding med regnfordeler kommer frem også herhjemme; i udlandet er den jo allerede ikke sjælden, og da det også her i landet i høj grad er vandmængden, der bestemmer afgrødernes størrelse, vil spørgsmålet sikkert snart blive aktuelt også her i landet. Det er mig da også bekendt, at man i landvindingsudvalget har drøftet spørgsmålet, men ment, at man nærmere måtte undersøge rentabiliteten over en længere årrække. Jeg mener imidlertid afgjort, at spørgsmålet fortjener stor opmærksomhed. Hvis det kan løses på en økonomisk overkommelig måde, vil det få en vældig betydning, særlig i Vest- og Midtjylland, hvor tørken ødelægger mest, og hvor vi finder de fleste vandløb, der kan levere vandet til denne vanding. Jeg vil gerne høre den højtærede landbrugsministers mening med hensyn til i en ikke for fjern fremtid at føre denne vandingsmåde ind under lovens bestemmelser.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget til hurtig gennemførelse i dette ting.